

## บทที่ 10

### การตลาดปอสา

ปัจจุบันนี้กระดาษสาและผลิตภัณฑ์เป็นที่ต้องการของตลาดมาก ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ส่วนที่ใช้ประโยชน์มากที่สุด คือ เปลือกและแก่นที่ได้ในส่วนใหญ่ได้จากป่า ยังมีการปลูกกันน้อยมาก เนื่องจากยังขาดข้อมูลด้านการตลาดนั่นเอง การศึกษาเรื่องการตลาดจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพื่อที่จะได้วางแผนการหาวัตถุดิบ การเตรียมการ และการจำหน่ายได้อย่างถูกต้องและเพื่อเป็นข้อมูลในการแนะนำให้เกษตรกรปลูกปอสาต่อไป

### อุปกรณ์และวิธีการ

#### อุปกรณ์

- เอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับข้อมูลปอสา

#### วิธีการ

ทำการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ หรือจากการสอบถามจากบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำมาเรียบเรียงเป็นรูปเล่ม

#### การบันทึกข้อมูล

- แหล่งผลิตเปลือกปอสาและการใช้เปลือกในปอสา

- แหล่งจำหน่ายปอสาในรูปของเปลือก หรือกระดาษ
- แหล่งผลิตกระดาษสา
- ชนิดที่เป็นสินค้าในรูปวัตถุดิบ หรือผลิตภัณฑ์
- ปริมาณและมูลค่าของการใช้วัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศ และส่งออก
- ราคาเปลือกปอสาในประเทศ
- ข้อมูลอุตสาหกรรมเยื่อกระดาษ
- สถานการณ์การปลูก

## ผลการศึกษา

### 1. แหล่งผลิตเปลือกปอสาและการใช้เปลือกในปอสา

แหล่งผลิตเปลือกปอสาที่สำคัญของประเทศ อยู่ในเขตภาคเหนือ ภาคตะวันออก เชียงเหนือ และภาคกลาง จำนวนประมาณ 13 จังหวัด ในเขตภาคเหนือ 11 จังหวัด เขตภาคกลาง 1 จังหวัด และภาคตะวันออกเชียงเหนือ 1 จังหวัด ได้แก่ จังหวัด แพร่ น่าน สุโขทัย เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง พะเยา ลำพูน พิชัยโลก อุดรดิตต์ ตาก อุทัยธานี และจังหวัดเลย (ตารางที่ 8.1) ลักษณะเปลือกปอสดังกล่าวเป็นเปลือกใน (innerbark) ซึ่งจะนำไปทำกระดาษ ผลิตผลส่วนใหญ่จะได้จากป่าธรรมชาติ หรือการปลูกเพียงเล็กน้อย ปอสาที่ได้จะมีการใช้ภายในประเทศ และส่งออกจำหน่ายต่างประเทศ

แหล่งจำหน่ายเปลือกปอสา จะมีใน 3 ภาค คือ ภาคกลาง ภาคเหนือ (ตอนบน และตอนล่าง) ภาคตะวันออกเชียงเหนือ ภาคเหนือตอนบนที่จังหวัดเชียงใหม่และน่าน ภาคเหนือตอนล่างคือจังหวัดสุโขทัย ภาคตะวันออกเชียงเหนือ ในจังหวัดเลย และภาคกลางคือ กรุงเทพมหานคร สำหรับกรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางของการจำหน่ายโดยแต่ละจังหวัด

จะส่งไปยังกรุงเทพมหานคร และจำหน่ายไปต่างประเทศ สำหรับในประเทศมีการจำหน่าย โดยตรงระหว่างจังหวัด โดยไม่ผ่านกรุงเทพมหานคร (ตารางที่ 10.2)

ปริมาณการใช้ภายในประเทศ ในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา มีปริมาณ 380-1,000 ตันต่อปี (เพิ่มศักดิ์, 2537) โดยปี 2532 มีการใช้เปลือกปอสาภายในประเทศประมาณ 380 ตันต่อปี ปี 2533-2535 ประมาณ 800 ตันต่อปี และปี 2536 ไม่ต่ำกว่า 1,000 ตันต่อปี (ตารางที่ 10.3) การส่งออกไปยังต่างประเทศในระยะ 5 ปีดังกล่าว (พ.ศ.2532-2536) มีการส่งออก 1,000-2,000 ตันต่อปี ในระยะ 4 ปีแรก (พ.ศ.2532-2535) ส่งออกประมาณ 1,000 ตันต่อปี มีมูลค่าประมาณ 40 ล้านบาทต่อปี ในปี 2536 มีการส่งออกถึง 2,000 ตันต่อปี มีมูลค่าประมาณ 58 ล้านบาท (ตารางที่ 10.4)

**ตารางที่ 10.1** แหล่งผลิตเปลือกปอสาในประเทศไทย (เพิ่มศักดิ์, 2537 ข.)

ที่	ภาค	จังหวัด		
1	เหนือ	- แพร่	- สุโขทัย	- พิชณุโลก
		- น่าน	- เชียงราย	- อุตรดิตถ์
		- ลำปาง	- พะเยา	- ตาก
		- เชียงใหม่	- ลำพูน	
2	กลาง	- อุทัยธานี		
3	ตะวันออกเฉียงเหนือ	- เลย		

**ตารางที่ 10.2** แหล่งจำหน่ายเปลือกปอสาในประเทศไทย (เพิ่มศักดิ์, 2537 ข.)

ที่	ภาค	จังหวัด
1	กลาง	กรุงเทพมหานคร
2	ภาคเหนือตอนบน	เชียงใหม่, น่าน
3	ภาคเหนือตอนล่าง	สุโขทัย
4	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	เลย

**ตารางที่ 10.3** ปริมาณการใช้เปลือกในแห้งของปอสาภายในประเทศไทย (เพิ่มศักดิ์, 2537 ข.)

ปี	ปริมาณ (เมตริกตัน)
2532	380
2533	500
2534	500
2535	500
2536	1,000

**ตารางที่ 10.4** ปริมาณการส่งออกเปลือกไหมแห้งของบอสาไปยังประเทศญี่ปุ่น (เพิ่มศักดิ์, 2537 ข.; ศูนย์เศรษฐกิจอุตสาหกรรมภาคเหนือ, 2531)

ปี	ปริมาณ (เมตริกตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
2532	1,000	40
2533	1,000	40
2534	1,000	40
2535	1,000	40
2536	2,000	58

สำหรับแหล่งผลิตกระดาษสาในประเทศไทย ส่วนใหญ่อยู่ในเขตภาคเหนือ คือ จังหวัดแพร่ น่าน แม่ฮ่องสอน เชียงราย เชียงใหม่ พะเยา ลำปาง สุโขทัย ซึ่งในแหล่งที่ผลิต นอกจากผลิตแล้วยังเป็นแหล่งจำหน่ายด้วย ยกเว้นจังหวัดสุโขทัย ซึ่งเป็นแหล่งผลิตแต่ในท้องตลาด ไม่มีการจำหน่าย เป็นการผลิตตามข้อตกลงของบริษัทหุ้นส่วน ส่วนมากจะส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ การผลิตเป็นการผลิตระบบโรงงานอุตสาหกรรม ส่วนในจังหวัดภาคเหนือตอนบน 7 จังหวัดแรกทีกล่าวมานั้น จะมีการทำทั้งระบบ ทำด้วยมือ และระบบอุตสาหกรรม มีการจำหน่ายทั่วไปในท้องตลาด และส่งจำหน่ายตามข้อตกลงของผู้สั่งผลิต (ตารางที่ 10.5)

**ตารางที่ 10.5** แหล่งผลิตกระดาษสาในประเทศไทย (เพิ่มศักดิ์, 2537 ข.)

ที่	ภาค	จังหวัด
1	ภาคเหนือตอนบน	แพร่ น่าน แม่ฮ่องสอน เชียงราย เชียงใหม่ พะเยา ลำปาง
2	ภาคเหนือตอนล่าง	สุโขทัย

**2. การส่งออกเปลือกในปอสาและผลิตภัณฑ์ที่แปรรูป**

การส่งออกสินค้าของปอสาไปยังต่างประเทศนั้น มีการส่งออกไปยัง 4 ทวีป 8 ประเทศ ทวีป 4 ทวีปดังกล่าว คือ ทวีปอเมริกา ยุโรป ออสเตรเลีย และเอเชีย สำหรับทวีปอเมริกาเหนือ จำนวน 2 ประเทศ คือ ประเทศสหรัฐอเมริกา และแคนาดา ทวีปยุโรป จำนวน 2 ประเทศ คือ เยอรมัน สวีเดน ทวีปออสเตรเลีย จำนวน 1 ประเทศ คือ ประเทศออสเตรเลีย ทวีปเอเชีย จำนวน 3 ประเทศ คือ ประเทศญี่ปุ่น เกาหลี ไต้หวัน (ตารางที่ 10.6)

ประเภทของสินค้าของปอสาที่มีการซื้อขายทั้งในและต่างประเทศจะมี 7 ชนิดใหญ่ ๆ คือ เปลือกนอกแห้ง เปลือกในแห้ง เปลือกในต้ม แก่น กระดาษสาชนิดทำด้วยมือ (hand made) กระดาษสาชนิดจากโรงงานอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์จากกระดาษสาต่าง ๆ (ตารางที่ 10.7) ประเภทของสินค้าของปอสาที่มีการใช้ภายในประเทศส่วนใหญ่จะมี 3 ชนิด คือ เปลือกในแห้ง กระดาษสาทำด้วยมือ และผลิตภัณฑ์ แต่การส่งออกจะมีประเภทสินค้าใหญ่ ๆ

เพิ่มขึ้นเป็น 5 อย่าง คือ เปลือกในแห้ง, เปลือกในต้ม, กระจาดสาทำด้วยมือ กระจาดสา ระบบโรงงาน และผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ (เช่น ดอกไม้ประดิษฐ์ งานศิลปะ ฯลฯ) ซึ่งจะเห็นได้จาก ตารางที่ 10.8 นอกจากนี้จะส่งออกในรูปแบบของเปลือกในแห้งแล้ว ยังมีการส่งเปลือกในต้มส่ง 480 ตัน มีมูลค่าประมาณ 11 ล้านบาท เปลือกในต้มนี้ หมายถึงเปลือกในปอสาที่ผ่านขบวนการ ต้มด้วยโซดาไฟ และฟอกสีด้วยคลอรีน และบรรจุถุง ฉีดด้วยสารเคมีป้องกันเชื้อโรค เป็นสินค้า ใหม่นำ โดยเฉพาะประเทศเกาหลีสนใจสินค้าชนิดนี้มาก ซึ่งจะเห็นเป็นสินค้าที่แก้ปัญหาเรื่องการขนส่ง เปลือกในปอสาแห้ง ซึ่งจะมีปัญหาเกี่ยวกับโรคราค่า ทำให้เส้นใยปอสาเกิดเป็นสีดำในระหว่าง การขนส่ง สำหรับกระจาดสาทำด้วยมือ ส่งออกไปประมาณ 8 เมตริกตัน มูลค่าประมาณ 1.2 ล้านบาท ส่วนกระจาดสาโรงงานมีการส่งออก 2.5 เมตริกตัน มีมูลค่าประมาณ 1.2 ล้านบาท ข้อมูลดังกล่าวได้มาจากโรงงานเดียว ซึ่งอันที่จริงแล้วโรงงานใหญ่ ๆ มีไม่ต่ำกว่า 4-10 โรงงานซึ่งกำลังผลิต และการส่งออกจะสูงกว่าดังกล่าว 4-10 เท่า ซึ่งยังไม่ได้สำรวจ ข้อมูลอย่างละเอียด สำหรับผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกนั้นเป็นจำนวนเงินไม่น้อยยังไม่ทราบข้อมูลที่แท้จริง จึงยังไม่ได้รายงานผลตามข้อมูลที่ใช้ภายในประเทศ (ตารางที่ 10.9) ต้องการให้กระจาดสาทำ ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ประมาณ 7 ล้านแผ่น ในปี 2529 ซึ่งคิดเป็นเงินมูลค่าไม่ต่ำกว่า 21 ล้านบาท ซึ่งในสภาพปัจจุบันการบริโภคกระจาดสาสูงกว่าเดิมประมาณ 5 เท่า (ศูนย์เศรษฐกิจอุตสาหกรรม ภาคเหนือ, 2531) การใช้ภายในประเทศประมาณ 35 ล้านแผ่น ซึ่งเป็นมูลค่าประมาณ 100 ล้านบาท ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปอสาเป็นพืชที่มีศักยภาพ สามารถขายเปลือกในแห้งได้โดยตรงแล้ว ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่แปรรูปสามารถนำมาใช้ทั้งภายในประเทศ และส่งออกได้ ซึ่งเป็นสินค้าที่ทำ รายได้ให้แก่เกษตรกรและผู้ประกอบการได้มากพืชนั้น

**ตารางที่ 10.6** แหล่งจำหน่ายวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ปอสาในต่างประเทศ (เพิ่มศักดิ์, 2537 ข.)

ที่	ทวีป	ประเทศ
1	อเมริกาเหนือ	สหรัฐอเมริกา แคนาดา
2	ยุโรป	เยอรมัน สวีเดน
3	ออสเตรเลีย	ออสเตรเลีย
4	เอเชีย	ญี่ปุ่น เกาหลี ไต้หวัน

**ตารางที่ 10.7** รูปแบบของสินค้าหรือวัตถุดิบที่มีการซื้อขายในตลาดภายในและต่างประเทศ (เพิ่มศักดิ์, 2537 ข.)

ที่	ชนิดของสินค้า
1	เปลือกนอกแห้ง
2	เปลือกในแห้ง
3	เปลือกในต้ม
4	แก่น
5	กระดาษสาชนิด hand made
6	กระดาษสาชนิดจากโรงงานอุตสาหกรรม
7	ผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา



**ตารางที่ 10.8** การส่งออกเปลือกในปอสา และรูปแบบต่าง ๆ ของเปลือกในปอสาที่แปรรูป  
ในปี 2536 (เพิ่มศักดิ์, 2537 ข.)

ประเภทสินค้า	เมตริกตัน	ล้านบาท
เปลือกในแห้ง	2,000	58
เปลือกในต้ม	480	11
กระดาษสาทำด้วยมือ	8	1.2
กระดาษสาระบบโรงงาน	2.5	1.2
ผลิตภัณฑ์	1/	1/
รวม	2,490.5	72.4

1/ ไม่มีข้อมูล

**ตารางที่ 10.9** ปริมาณความต้องการใช้และการผลิตกระดาษในประเทศไทย ปี 2529  
(ศูนย์เศรษฐกิจอุตสาหกรรมภาคเหนือ, 2531)

ประเภทผลิตภัณฑ์	ความต้องการใช้			ปริมาณการผลิต		
	จำนวนแผ่น	น้ำหนัก/แผ่น (กรัม)	น้ำหนักรวม (กิโลกรัม)	จำนวนแผ่น	น้ำหนัก/แผ่น (กรัม)	น้ำหนักรวม (กิโลกรัม)
1. ดอกไม้ประดิษฐ์	1,200,000	20	25,000	20,000	20	400
2. ร่ม	200,000	3	600	200,000	3	600
3. ว้าว	800,000	5	4,000	40,000	5	200
4. ทัชชงและแท่งเสียบ	20,000	5	100	16,000	5	80
5. กิจการแพทย์ <sup>1/</sup>	5,000,000	5	25,000	4,400,000	5	22,000
6. งานศิลปะ	64,000	40	2,560	-	-	-
7. อื่น ๆ	3,000	5	15	2,000	5	10
รวม	7,287,000		56,275	4,678,000		23,290

ที่มา : สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

<sup>1/</sup> : เฉพาะโรงพยาบาลมหาวชิราลงกร เชียงใหม่

**ตารางที่ 10.10** ราคาเปลือกในปอสาแห้ง (dry inner bark) ในประเทศไทย  
(เพิ่มศักดิ์, 2537 ข.)

ที่	เกรด	ราคาคัดเกรด (บาท/กิโลกรัม)	เกรดรวม (บาท/กิโลกรัม)
1	SA	20-35	13-20
2	A	20-35	13-20
3	B	12-19	13-20
4	C	8-14	-
5	D	5-6	-

**3. ราคาเปลือกในปอสาแห้ง (Dry Inner Bark)**

การซื้อขายเปลือกในปอสาในประเทศไทย มีการซื้อขายเป็นเกรด จากตารางที่ 10.10 เกรด SA, A, B, C และ D ขายได้ราคา 20-35, 20-35, 12-19, 8-14 และ 5-6 บาทต่อกิโลกรัมตามลำดับ แต่อย่างไรก็ตามปัจจุบันมีพ่อค้าคนกลาง หรือโรงงานบางโรงงานจะมีการซื้อลักษณะเกรดปอสารวม โดยมีเกรด 3 เกรดปนกัน คือ เกรด SA, A และ B รวมกัน มีการซื้อขายในราคา 13-20 บาทต่อกิโลกรัม (ตารางที่ 10.10)

**4. อดสาहरรมเยื่อกระดาษ**

เพิ่มศักดิ์ (2537 ข.) กล่าวว่า อดสาहरรมลักษณะนี้จะมีการซื้อขายในรูปของไม้ท่อนสดแก่ (ไม้ที่ลอกเปลือกออก) ชั้นไม้สับ เยื่อกระดาษซึ่งมีการซื้อขายในรูปของแบบไม้

ท่อนสด (เปลือกและแก่น) จะซื้อขายในราคาตันละ 500 บาท โดยบริษัทฟินิคส์พลัส แอนด์ เปเปอร์ อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น แต่ในปัจจุบันไม่ได้รับซื้อแล้ว จากตารางที่ 10.11 ประเทศ ต้องทำกระดาษและผลิตภัณฑ์เพิ่มมากขึ้นทุกปี จากปี 2532-2534 ปี 2533 จะมีการนำเข้า กระดาษและผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นจากปี 2532 จำนวน 28 เปอร์เซ็นต์ และปี 2534 เพิ่มขึ้นจากปี 2533 จำนวน 26 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งมีมูลค่านำเข้าในปี 2532, 2533, 2534 จำนวน 9,814.56, 12,115.13 และ 14,748.48 ล้านบาท ซึ่งมีปริมาณกระดาษและผลิตภัณฑ์ 583,469, 751,209, 952,027 ตันตามลำดับ นอกจากนี้มีการนำเข้าเยื่อกระดาษในปี 2532, 2533, 2534 จำนวน 138,457, 169,159, 249,326 ตัน และมีมูลค่านำเข้า 2,939.75, 3,151.58, 3,872.82 ล้านบาทตามลำดับ โดยมีปริมาณเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี 2533 นำเข้ามากกว่าปี 2532 จำนวน 22 เปอร์เซ็นต์ และนำเข้าในปี 2534 นำเข้ามากกว่า ปี 2533 จำนวน 47 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งถ้าพิจารณาเพียงเฉพาะเยื่อกระดาษในปี 2534 มีมูลค่า นำเข้าถึงจำนวน 3,872 ล้านบาท (ตารางที่ 8.11) ถ้าคำนวณพวกเยื่อกระดาษเหล่านี้ต้อง ปลูกไม่ถึง 2-3 แสนไร่เพื่อใช้ในกิจการนี้ ซึ่งปอสามมีคุณสมบัติสามารถทำกระดาษชนิดพิมพ์ เขียนเป็นอย่างดี จึงควรนำพืชปอสามมาร่วมโครงการผลิตกระดาษเพื่อใช้ในโครงการผลิตเยื่อ กระดาษด้วย

**ตารางที่ 10.11** การนำเข้ากระดาษเยื่อกระดาษ (กองเศรษฐกิจการเกษตร, 2534)

ปี พ.ศ.	กระดาษและผลิตภัณฑ์		เยื่อกระดาษ	
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
2532	583,469	9,814.56	138,457	2,939.75
2533	751,209	12,115.13	169,159	3,151.58
2534	952,027	14,748.45	249,326	3,872.82

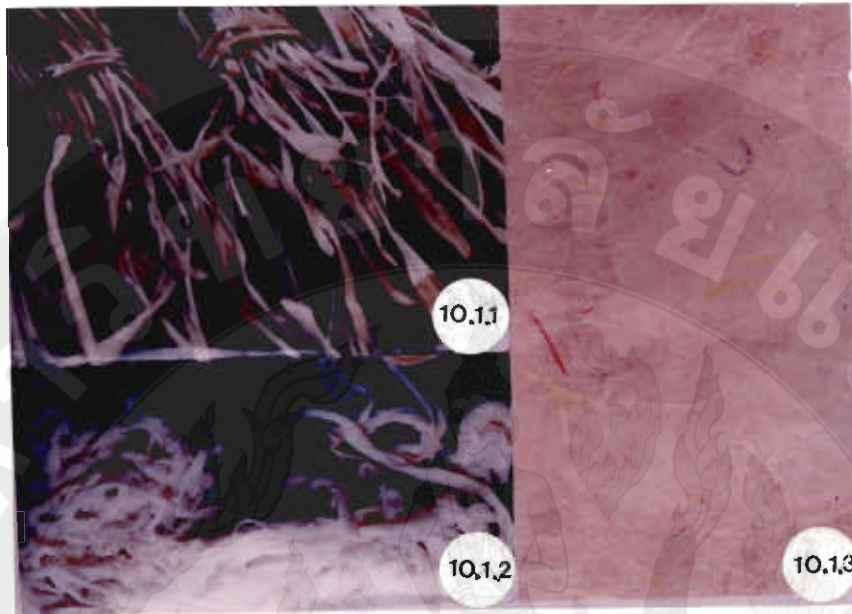
#### 5. สถานการณ์การปลูก

จากตารางที่ 10.12 แสดงพื้นที่การปลูก ในปี 2536 ซึ่งจะเห็นได้ว่ามี การปลูกน้อยโดยปลูกในจังหวัด สุโขทัย นครราชสีมา แพร่ ลำปาง จำนวน 80, 400, 20 และ 30 ไร่

อย่างไรก็ตาม เกี่ยวกับพื้นที่ปลูกนี้ยังไม่ทราบข้อมูลที่แท้จริงจากข้อมูลพื้นที่ปลูกดังกล่าวข้างต้น เป็นข้อมูลที่ได้จากพูดคุยกับผู้ปลูกโดยตรงที่มาติดต่อกันเท่านั้น พื้นที่ปลูกคงจะมีมากกว่านี้ ซึ่งจะต้องมีการสำรวจหาข้อมูลที่แท้จริงในโอกาสต่อไป

**ตารางที่ 10.12** พื้นที่การปลูกปอสา ปี 2536 (เพิ่มศักดิ์, 2537 ข.)

จังหวัด	พื้นที่ปลูก (ไร่)
สุโขทัย	80
นครราชสีมา	400
แพร่	20
ลำปาง	30



ภาพที่ 10.1 แสดงสินค้าของปอสาบางชนิดที่มีการซื้อขายทั้งภายในและต่างประเทศ

10.1.1 เปลือกในแห้ง

10.1.2 เปลือกในต้ม

10.1.3 กระดาษสา

## วิจารณ์

จากการรวบรวมข้อมูลปี 2532-2536 จะเห็นได้ว่าปอสาเป็นพืชที่มีความสำคัญมากพืชหนึ่งในช่วงปีหลัง ๆ มีการใช้เปลือกในปอสาภายในประเทศ จำนวนประมาณ 1,000 ตันต่อปี การส่งออกเปลือกในไปต่างประเทศ ประมาณ 2,000 ตันต่อปี นอกจากนี้มีการส่งออกในรูปอื่น ๆ เช่น กระดาษสาในรูปทำด้วยมือหรือระบบโรงงาน เปลือกในปอสาต้มและผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งทำรายได้ให้กับประเทศประมาณ 70 ล้านบาทต่อปี

จากการใช้ภายในประเทศและส่งออก ผลผลิตส่วนใหญ่ได้มาจากป่า การปลูกปอสามีจำนวนน้อยมาก ทั้งนี้เนื่องจากปอสาที่มีอยู่ในสภาพธรรมชาติยังมีอยู่ที่จะตัดมาใช้ นอกจากนี้เปลือกปอสามีการนำเข้าจากต่างประเทศ คือ ประเทศลาว พม่า โดยเฉพาะพ่อค้ารายใหญ่ ๆ นำเข้าจากต่างประเทศ เพราะราคาถูกกว่า แต่ข้อมูลนำเข้าที่แท้จริงยังไม่ทราบ แนวทางที่สำคัญโดยเฉพาะหน่วยงานของรัฐบาล โดยเฉพาะศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ ได้พยายามรณรงค์ให้เกษตรกรที่นิยมตัดปอสาจากป่าหันมาปลูกทดแทน เพื่อเป็นการอนุรักษ์ป่าไม้ด้วย และผลผลิตจะเป็นที่พอเพียงกับความต้องการของตลาดได้ การตัดปอสาจากป่าไม่สามารถกำหนดได้แน่นอน หรือรับรองได้ว่าจะมีพอกับการขยายตัวของการใช้ปอสา เพราะฉะนั้นจึงควรปลูกปอสาให้เพียงพอกับความต้องการของตลาด



## สรุป

จากการศึกษา พบว่า สินค้าที่เป็นผลิตผลของปอสามีหลายรูปแบบ คือ เปลือกใน เปลือกนอก แก่น เปลือกในต้ม กระจาดชา และผลิตภัณฑ์ เช่น ดอกไม้ประดิษฐ์ และอื่น ๆ แต่สินค้าที่เป็นสินค้าหลัก คือ เปลือกในแห้ง และกระจาดชา ซึ่งทำรายได้ให้กับประเทศเป็นจำนวนร้อยล้านบาทต่อปี มีการใช้เปลือกในภายในประเทศประมาณ 1,000 ตัน ส่งออกประมาณ 2,000 ตัน ผลิตผลที่ได้ดังกล่าวได้มาจากป่าธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ จากแปลงปลูกมีเพียงเล็กน้อย แหล่งเปลือกปอสาได้จากจังหวัด แพร่ น่าน สุโขทัย เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง พะเยา ลำพูน พิชัยโลก อุดรดิตถ์ ตาก อุทัยธานี และเลย และแหล่งทำกระจาดชาที่สำคัญในจังหวัด เชียงใหม่ แพร่ น่าน พะเยา แม่ฮ่องสอน สุโขทัย เชียงราย ลำปาง แหล่งจำหน่ายเปลือกปอสา ได้แก่ จังหวัด กรุงเทพมหานคร เลย สุโขทัย เชียงใหม่ ตลาดต่างประเทศ ได้แก่ ญี่ปุ่น เกาหลี ไต้หวัน สหรัฐอเมริกา แคนาดา เยอรมัน ออสเตรเลีย การซื้อขายเปลือกปอสาเป็นไปตามเกรด ได้แก่ เกรด ซุปเปอร์เอ เกรดเอ เกรดบี เกรดซี และเกรดดี หรือตกเกรด ราคาเปลือกในปอสาเกรดซุปเปอร์เอ และเอ 20-35 บาทต่อกิโลกรัม เกรดบี 12-19 บาทต่อกิโลกรัม เกรดซี 8-14 บาทต่อกิโลกรัม เกรดดี 5-6 บาทต่อกิโลกรัม หรือไม่รับซื้อ และต้องพิจารณาถึงส่วนประกอบอื่น เช่น ความมีแผลหรือคาน้อย เปลือกไม้ชั้นราเป็นปอที่แห้ง ตากหรืออบแห้งสนิท สีเปลือกควรรวม การลอกควรรวม และปอควรเป็นปอได้ราคาดี (อายุ 6-12 เดือน)